

Forord.

I 1974 holdt min far, Hans Breval, et causeri om NESAs historie i gamle dage. Første del er det manuskript, han har efterladt sig. Anden del er et afskrift fra en båndoptagelse.

Navnene i denne optagelse er stavet på bedste beskub. Bien og Kabelfisken er to skibe. Bien udtales som det stikkende insekt, altså ikke på fransk.

Jesper Breval 2007.

Mit Causeri i NESAs frokoststue på hovedkontoret

15 -17 - og 23 januar 1974.

Jeg vil begynde lidt tilbage, før min tid, idet den gamle dampsporvogn, der løb mellem Trianglen og Klampenborg, vel nok var den egentlige forløber for NESAs dampsporvogn. Dampsporvognen kunne komme op på den fantastiske fart af 16 km. i timen. Dette kunne naturligvis ikke blive ved at gå, der skete for mange ulykker, folk blev kørt over, og heste der løb løbsk.

Til sidst blev det myndighederne for meget, så man krævede farten nedsat til 13 km. i timen. Det blev dødsstødet for Dampsporvognen, køreplanen gik i stykker, og indtægten faldt.

Jeg gengiver lige et vers af en af datidens visere om Dampsporvognen.

Dersom ej man koncessionen snart vil stoppe,
vil der ligge fuldt af døde hestekroppe,
jeg vil ikke tale om de stakkels mennesker,
tænk - forleden har den overkørt en svensker,
jo jeg takker - det var s'gu en grulig sorre,
han var lige rejst fra Helsingborre.
Ja ifald det sorte asen ej sker pokker,
må hver hesteejer gå på sine sokker.

I 1893 gik man over fra damp til heste, men først i 1902 dannedes selskabet - Tuborg Klampenborg Elektriske Sporvej.

Og nu lidt om min egen tid. Inden jeg i begyndte som tegner ved NESAs arkitektkontor, havde jeg været ansat på Telefonhuset i to år, som "midlertidig løst ansat ekstrategner, på timeløn. Jeg var i de to år kommet op på en løn af 300 kr. om måneden, og skulle nu begynde på NESAs arkitektkontor med 250 kr. Jeg betænkte mig dog ikke, der var stor arbejdsløshed dengang, så det gjalt om at få fat - uden hensyn til lønnen.

Min chef på Telefonhuset kunne åbenbart godt lide mig, Han havde givet mig godt lærerigt arbejde, så jeg havde fået indgående kendskab til fremføring og registrering af kabler.

Det var meningen at jeg skulle udføre lignende arbejder her, men der var samlet så meget andet at tage fat på. Der lå store stabler af "byggeordre" med skitser bagsiden - af ledninger, der var bygget, men endnu ikke indtegnet på kortene.

Dengang projekterede man ikke lavspændingsledninger, men skrev bare, at der skulle bygges - derfra og dertil -, og så måtte "Strækningsmesteren" eller hans hjælpere kradse noget ned på bagsiden af byggeordren. Det siger sig selv, at det ofte var svært at få dette placeret på kortene. På dette tidspunkt havde NESAs kontor i nogle lejligheder i en ejendom på Strandvejen nr. 163, og først i januar 1935 blev den nye kontorbygning ved Jomsborgvej taget i brug.

Bygningen var opført med en port i midten, hvorigennem sporvognen kunne køre ind i remisen.

Da man opførte bygningen, stødte man på drejeskiven til den gamle Dampsporvogn. Halvdelen af den lå under den nye bygning, og blev fjernet. Da porten senere blev udbygget fjernede man resten.

Den første dag jeg var på NESA indtraf en lille -men for mig ubehagelig episode. Det blev frokosttid - men overordnede - Bernhard Petersen - gav mig den besked, at jeg godt kunne spise i den lille frokoststue - døren lige overfor. I god tro bankede jeg på og gik ind, men det skulle jeg ikke have gjort. Der sad tre herrer og spiste, een af dem så strengt på mig og sagde - "Hvad vil De her" - Ja - jeg havde jo fået den besked af min overordnede . Det må vist være en misforståelse - tordnede han, det var iøvrigt ingeniør With. og jeg forstod - at det var en meget alvorlig misforståelse. Jeg kommer netop til at tænke på en af NESA revuerne i 30-erne- hvor en sketsh indeholdt en intelligensprøve, Det skulle gives eksemplar på det modsatte af noget. f. eks. Hvad er det modsatte af lang - kort osv. og så kom spørgsmålet: Hvad er det modsatte af Hvidt, og så kom svaret: Elskværdighed.

Jeg kom snart til at stifte bekendtskab med mine høje chefer Kjær og Hansen, men det var dog mest den venlige ingeniør Kjær, vi havde med at gøre. Det blev fortalt, at Kjær og Hansen fik 10 kroner for hver deklaration, der blev forhandlet, vedrørende fremføring af kabler og luftledninger. Det troede jeg naturligvis ikke på, men jeg fik lejlighed til - på en sjov måde - at konstatere rigtigheden heraf.

En dag da Bernhard Petersen ikke var på kontoret, ringede ing Kjær. -Er Bernhard Petersen der - nej han er ude i marken - Nå- så kom ned til mig. Da jeg kom derned sad Kjær med et udsnit af et matrikelkort. Vi skal have bygget en lo kV linie her - Så lagde han hovedet på skrå, og tegnede en streg ned igennem nogle smalle moseparceller. Jeg tillod mig - spagfærdig at spørge om det ikke var rigtigere at lægge linien langs skellet. Kjær rejste sig i stolen og skreg -nej - Han så formentlig i ånden alle 10 krone-sedlerne forsvinde i den blå luft, men pludselig gled der et fiffigt smil over hans hoved, han satte sig behageligt til rette, lagde hovedet på skrå og - jo -. Der skal nemlig også deklaration på parcellerne, når linien ligger i skellet, og så kom der yderligere 4 parceller til, på den anden side af skellet.

Nå, jeg skal ikke klage, jeg fik een krone for hver deklaration, jeg tegnede planer til, det skulle ganske vist foregå i min fritid, men var et kærkomment supplement til min lille løn.

I de første år foregik alt mit udearbejde på cykel. Jeg ser i min lommebog, at jeg købte en kilometertæller i maj 1933, og allerede i januar 34 havde jeg kørt 6100 km.

Fortæringsudgifter var heller ikke så store som i dag.

Rødovre fortæring 2,30 kr.

Horns Herred frokost 1,35 kr.

3 overtimer a. 2 kr. 6,00 kr.

Ing. Hansen kom jeg ikke så nær, før Kjær var død.. Hansen var iøvrigt meget venlig mod mig, hvad hen ganske afgjort ikke var overfor alle. Ude på ledningsafdelingen var de hundeanst for ham, og det var et yndet udtryk, når der var noget man ikke kunne få den til.- Det er en order fra ing Hansen.

Øllgaard - en brunøjet yngling af god familie, men også en god kolega - som jeg senere skal snakke lidt om - brugte dette udtryk meget. og med godt resultat.

Det kan måske undre at jeg bruger titlen ingeniør. og ikke civilingeniør, men det var jo først senere at stillingsbetegnelserne blev revalueret.

De kender formentlig H.C. Andersens Eventyr om de to brolæggerjomfruer, der var fortvivlede fordi de nu skulle kaldes et stempel. I eventyret optræder der også en hjulbør, den fandt det rimeligt, at jomfruen blev kaldt et stempel, men for sit eget vedkommende - regnede den sig nu for en kvart karet - idet den gik på eet hjul.

Nå - ing Hansen fik dog ikke lang tid at regere i, for den unge energiske Angelo og Hansen gik ikke godt i spænd - hvad jeg godt kan forstå. Den energiske Angelo havde iøvrigt fået pålagt mange opgaver, han skulle bl. andet konstruere trykplader til VI - master, og det er faktisk lige så umuligt som at opfinde et Perpetuum Mobile. Opgaven er i hvert fald ikke løst endnu.

En dag blev ing Hansen borte fra kontoret for bestandig. Da man ryddede op i hans sager, fandt man en uniformskasket med flere tommebrede guldsnore om.

Inspektør Hansen, som dengang alene udførte samme arbejde som det nuværende forhandlingskontor, var meget begejstret for kasketten, - Den tager jeg med hjem til min søn, han bliver ikke til at styre, når han viser sig for sine kammerater.

Min chef Bernhard Petersen, var behagelig at omgås, men var - ligesom flere andre - ejendommelig i sin væremåde, tog jævnlige ud i "marken", og kom ikke på kontoret i flere dage, så jeg måtte se at finde ud af det hele selv. Planer lå og flød alle vegne, B.P. kunne altid finde dem, men hvad med mig, jeg måtte se at få orden i sagerne, og begyndte at lave et kartotek. Ing Prange - der tilfældig kom og så det - bestilte straks et skab til at ordne sagerne i. så da B.P. kom hjem fra en af sine udflugter stod skabet der.

B.P. var iøvrigt en stor jæger, og han blev ofte inviteret af sine venner til - som han sagde - På lammejagt i andefjorden. Hans jagtlyst gav sig et mærkeligt udslag-

En gang da vi var ude sammen, i B.P.s bil, var der særligt mange gråspurve, der i store flokke mæskede sig med hestenes efterladenskaber midt på vejen. Nu skal De bare se, sagde han, og så satte han speateren i bund og jog ind igennem flokken. Så kikkede han op i bakspejlet og talte, 1,2,3,4, - Ja de har ingen fornemmelse af farten - sagde han. Jeg kunne naturligvis ikke lide det. En gammel drejermester (fra min lærlingetid) der også var jæger og lystfisker, fortalte at det var en uskrevet lov blandt jægere, der siger, at dyret skal have en chance for at undslippe.

Ing Prange var - næst efter direktør Angelo - selskabets første mand. Prange var som en fader for personalet. havde man vanskeligheder, økonomiske eller andre, så gik man til Prange.

Jeg kom snart til at søge hjælp hos ham. det var blevet tid for at føre årets statistik for kabler og luftledninger, og B.P. var jo som sædvanligt ude i marken, og så var jeg alene om dette vanskelige arbejde. Prange var straks parat til at hjælpe mig, og jeg sad i flere dage på Pranges kontor og lavede statistik.

Da B.P. viste sig igen sagde han - Ja- jeg burde naturligvis være hjemme, men det er sku meget sjovere at være ude i marken.

I 1938 ville jeg bygge lidt til mit hus i Brønshøj. Til det skulle jeg bruge 1000 kr. til materialer. Et besøg i banken gav intet resultat, men så siger min kollega Øllgaard - Har De prøvet at tale med ing Prange. Det havde jeg jo ikke, men gik straks derned.

Ja - siger Prange - Familien er jo blevet større, og så skal der jo også være mere plads, kan De tilbagebetale 25. om måneden. -Ja det kunne jeg godt. Jeg fik omgående pengene udbetalt, og skulle ikke betale renter. Selvfølgelig fik jeg vrøvl med min chef Angelo, men jeg havde jo fået pengene.

Driftskontoret på Strandvejen 163, var et lille gårdværelse, hvoraf ca. halvdelen var optaget af en elektrisk ovn, der blev opvarmet med billig strøm om natten, og så afgav sin varme om dagen, Der sad Picolell og Balslev, og ved siden af havde ing Lilliencrona og driftsbestyrer Brodersen deres kontorer.

Der var altså elopvarmning på driftskontoret. Musse Sheel havde også ladet installere elvarme i sit slot "Hvidøre" omkring 1929, uden at tænke på hvad elregningen ville andrage. Da regningen kom nægtede hun at betale, og så vidt jeg ved, fik NESA aldrig pengene.

Vore kontorer var opvarmet med kakkelovne. Kontorbud Svendsen, der iøvrigt

havde svært ved at holde sig ædru - gik rundt med koksspanden og fyrede i ovnene. Hos os havde vi en flot gammel porcelænsovn, men den blev fjernet til fordel for en jernkakkellovn, der varmede bedre.

Når man skulle ned på driftskontoret, kom man igennem en lang korridor, der var åbenbart en forbindelse ned til kassererkontoret i stuen, for man kom forbi en lille lem, hvorpå der stod - "Elevator" - og nedenunder "Højeste vægt 5Kg" og nedenunder igen - "Personbefordrig forbudt. Jeg måtte smile lidt når jeg gik forbi, jeg har i hvert fald aldrig set så små personer, et nyfødt barn ville ikke kunne presses derind, om man så skar hovedet af.

Tegnestuen, hvor Stolberg Christensen stod og tegnede transformerstationer - lå også på den kant.

Jeg husker første gang jeg var dernede. Ing. With kom farende og råbte - Jo Stolberg - Brodersen gik med til at den skulle hedde Rutschebanen..

Ing. Krebs var en meget original personlighed, og frem for alt Ballonskipper. Jeg havde ikke været ansat mange dage, før jeg første gang blev kaldt ned til ham. Det var fordi jeg skulle lave en tegning til en beretning om en ballontur - for - som han sagde - et blad han ikke kunne fordrage, søndags BT. Krebs fortalte og tiden gik, jeg var bange for at B.P. skulle bebrejde mig, at jeg blev så længe væk, men han kendte Krebs, så det gjorde ikke noget.

Krebs havde også nogle damebekendtskaber. En dag da jeg blev kaldt ned til ham, stod der en lille japansk have med små kaktus, og jeg skulle lave et skilt til haven, og der skulle stå.

"Tidligere hed det - At være eller ikke være - men nu hedder det - at have eller ikke have - og derfor skal du have denne lille havegave."

Jeg kan ikke nære mig for at fortælle en lille beretning om en ballonfart, hvor Krebs endte i en skov i Sverige. Krebs måtte hente skovejeren og forklare ham at ballonen sad fast i træerne, og at der måtte fældes nogle træer og buske, for at ballonen kunne komme fri, og spurgte derfor ejeren, hvad han skulle have i erstatning. Skovejeren "titade rundt" -Ja - Ha - Krebs var bange for at hans pengebeholdning ikke var stor nok.

Skovejeren "titade" igen, kom tæt hen til Krebs, så ham lige i øjnene og sagde.- "Tykker herren tre kroner er for mycket.."

Krebs havde et meget afslappet forhold til korrespondanceafdelingen, hvor Frk. Christiansen residerede, og han sagde altid du til damerne. Krebs var ikke flink til at besvare breve, og det skete at frk. Christiansen ringede til ham, at hun manglede det eller det brev. Svaret var - Du kan selv komme op efter det - Tag en skovl med -

Krebs mødte gerne lidt op ad formiddagen, og gik til frokost, så snart de første ingeniører ankom til frokoststuen, og blev der så længe der var nogen at fortælle til. Han var der også den gang jeg blev smidt ud af ing. With.

Krebs havde tillagt sig et visdomsord, som han jævnligt citerede. Det lød:

Det gælder om at skabe sig en stilling.- og så passe på, at det ikke bliver til et arbejde.

Det sidste jeg hørte fra Krebs, efter at han var blevet pensioneret, var en dag jeg traf ham i forretningen. Han så lidt sløj ud, og jeg spurgte til hans befindende. Ja- sagde han - Jeg har altid holdt meget af et godt glas Øl, men jeg har altid ladet sjatterne stå.

Kort efter hørte jeg at han var død.

Frk. Christiansen var lederen af korrespondanceafdelingen, sammen med en ældre dame og en noget yngre frk. Nielsen, klarede hun arbejdet i skrivestuen, men arbejdet voksede, så der kom flere og især yngre damer, så der var grøde i luften i korrespondancen.

Jeg bør vel også nævne ingeniørassistent Fürst, eller som han selv sagde ingeniørst furst. Han var en fremtrædende, dels vittig, dels vigtig person, som kunne en masse fremmedord, og vidste iøvrigt alt om NESAs.

Fürst havde et lille kontor overfor korrespondancen, han skrev aldrig koncept til breve, men kaldte frk. Christiansen over med en stenografblok.

Hvis man skulle tale med Fürst var det klogt at banke på døren, og vente lidt inden man gik ind.

Installationsafdelingen havde jeg i begyndelsen ikke så meget kendskab til, men pludselig skete der noget. På installations afdelingen havde en assistent Aksel Johansen - også kaldet Strit eller Mekanik - gjort sig så "elsket" af det øvrige personale, at man havde rottet sig sammen om at få ham væk fra afdelingen.

Så en skønne morgen, da Johansen ankom, fandt han sin kontordør låset. Det nyttede ikke at han skældte ud, personalets sammenhold var absolut. Johansen måtte gå til sin chef - ing Ebbesen - med den besked.

Det blev ing. Prange - som den rare mand han var - der reddede Johansen, Prange gik personlig rundt på kontorerne, for at finde en plads til Johansen, og endte hos os, hvor der faktisk var en plads på gulvet, hvor der lige kunne stå et bord.

Johansen fik så til opgave at sørge for vejbelyningsplanerne, men havde iøvrigt intet med vort arbejde at gøre.

Naturligvis gav det anledning til gnidninger mellem Johansen og B. P. Johansen havde jo ikke ændret sin natur, bare fordi han havde fået nyt opholdssted.

Selskabets udførende afdeling, lager og garager var placeret på "Teglgården" i Skovshoved.

Den blev ledet af tre mestre, Strækningsmester Johansen og Carlsen, samt ledningsmester Nilsson. Johansen havde været med fra begyndelsen, og han fortalte, at da man var i gang med at bygge transformerstation nr 2, havde man spurgt daværende driftsbestyrer Henriksen, om hvor mange stationer man skulle op på, inden Nordsjælland var dækket. Henriksen havde da svaret, at man skulle helt op på 80. Man troede naturligvis at det var vildt overdrevet, I dag har vi passeret 4000.

Strækningsmester Carlsen var en mand der selv bestemte, han havde været vant til at ordne alting selv, så det passede ham ikke, at andre begyndte at blande sig i sagerne.

Nu blev der jo lavet tegninger af alt, det var Øllgaard der stod for tekniske tegninger.

En gang var der - af en fejltagelse - blevet boret 10 mm huller i en mast, i stedet for 20 mm, og folkene kom til Carlsen. Hvordan skal vi få den bolt ind i det hul. Carlsen så på tegningen - ja - tegningen viser at bolten skal ind i det hul, slå den i.

En anden gang skulle der føres et lo kV kabel ind i en transformerstation i Hvidovre, Stationen var vanskelig tilgængelig fra den side kablet skulle føres ind, min chef ing. Gøtzsche havde forlangt at stationen skulle afbrydes inden man trak kablet ind.

Da jeg kom derud mødte jeg Carlsen og forelagde ham Gøtzsches afgørelse. - så for satan - sagde Carlsen - så må vi hellere gå hen og trække kablet ud igen. Det protesterede jeg naturligvis imod, og lovede at jeg nok skulle holde min kæft.

Iversen var lederen af kontoret på Teglgården. Han var en dygtig fyr, men andres meninger interesserede ham ikke, så da Øllgaard blev flyttet derud som ledningsmester, måtte man sætte Iversen til at styre kabellægningen. Iversen var privat det bedste menneske, altid parat hvis man havde noget privat, der skulle ordnes, men gjaldt det arbejdet, var han selv hjemme.

Jeg husker en gang, vi skulle have et lo kV kabel under banen i Glostrup. Jeg havde undersøgt forholdene og fundet ud af, at en gammel banevold, der senere var blevet udvidet til den ene side. Derfor lavede jeg en skitse af forholdene, og sagde til Iversen, at det var bedst han begyndte at trykke røret under banen fra den side hvor den gamle vold var. Men Iversen bestemte selv hvor der skulle begyndes. Resultatet blev, at røret gik glat igennem den nye

vold, og da den nåede den gamle vold, som toget i 100 år havde trampet hård, gled røret lige så stille skråt op ad volden og havnede midt i et spor. Det vidste man ikke før der kom et tog kørende. Heldigvis var røret ikke kommet så langt op endnu, men stødet var dog så kraftigt, at det forplantede sig til maskinen i borehullet. Da maskinen hoppede blev man klar over at der var noget galt. Der var ikke sket noget med toget, for der kom ingen rapport fra DSB.

Vi havde en formand der hed Pe-Sørn. Man sagde at han var blevet antaget i en tid, hvor der var meget mangel på formænd. Han blev ofte brugt til at lede kabelarbejde i marken, og da en tegning for ham var det rene volapyk, måtte jeg i forvejen vise ham til rette i marken. Desværre huskede han heller ikke så godt.

En gang var det galt i Holte. Pe-Sørn skulle grave ned til en kabeltamp og derfra fortsætte gravningen. Pe-Sørn gravede et galt sted, og gravede uden at finde noget. Til sidst måtte han ringe og bede mig komme. Da jeg kom derud fortalte gravefolkene mig, at de havde sagt til Pe-Sørn. Du går jo med en tegning i lommen, lad os se den. Men Pe-Sørn havde stampet i jorden - Hold jeres kæft, det rager ikke jer.

Nå- vi fik jo sagen bragt i orden, og kablet blev lagt.

Garagemester Petersen var lederen af alt det kørselsmessige. Han var en stovt fyr, der havde magt over tingene. Da han samtidig var venlig og hjælpsom, var han vellidt overalt.

Jeg husker, at jeg en gang skulle bruge en blæselampe. Petersen sendte straks bud efter en. Jeg skal nok aflevere den igen, når jeg er færdig - Næ det behøver De såmænd ikke, når sådan en lampe er faldet ned fra en mast, er den ikke meget værd.

Et andet tilfælde.

Da krigen i 1940 fik mange af os travlt med at grave beskyttelsesrum, og jeg beklagede mig til Petersen, at der var så meget ler fra min gravning, og det lå ude på fortovet. -Ja- siger Petersen - Man kan jo ikke vide hvad der er før man kommer ned - Når DE nu henter leret, kunne De så ikke tage nogle af de gamle brosten med. De ligger jo alligevel i vejen for Dem. Cement var nemlig en mangelvare, og gamle brosten var glimrende til at mure en solid væg op med.

Jeg kan slutte dette afsnit med en lille barndomserindring. Som barn lærte jeg, på en sjov, men måske ikke ufarlig måde, lidt om elektriciteten. I min barndoms gade, der endte blindt, stod der for enden af gaden en betonmast med en kraftig bardun, der forankrede ledningerne i vejens midte. På masten sad en støbejernskasse. En af de større drenge havde opdaget, at der var fire små huller under kassen, og ved hjælp af en bajerståltråd bundet på en bærepind, kunne han få ståltråden lirket ind gennem hullerne.

Når så alle børnene stod med hinanden i hånden og dannede kæde fra bardunen til drengen med ståltråden, fik vi den dejligste snurren i armene. Vi hylede af begejstring.

Nå legen blev vel kedelig til sidst, for det holdt op inden der skete noget ubehageligt.

Følgende er afskrift fra en båndoptagelse.

Vi skal nu en lille tur ud på Øresund, men forinden vil jeg lige vise et par lysbilleder for at vi kan stifte bekendskab med de personer der omtales. Det første søkabel mellem Helsingør og Helsingborg, blev udlagt som 25kV kabel i 1914. Det var faktisk et voveligt foretagende, der var mange der spæede, at det ikke ville gå godt, men det gjorde det altså. Når jeg kender lidt til 25kV kablet skyldes det, at det under 2. Verdenskrig var gået i stykker, og skulle repareres. Jeg var så heldig at få lov til at deltage, blandt andet for at optage film. Noget senere blev der brud på et 50kV kabel og vi skal senere se en film, der er optaget under reparationen. Det var ikke hver gang, at arbejdet gik helt glat. Jeg kan fortælle om nogle uheldige dage. Det begyndte en tidlig morgen, vi var alle mand på vej til motorbåden, der skulle føre os til Kabelfisken.

Pludselig løb der en sort kat over vejen ”Så for satan” udbrød både Lumborg og Kosel i munden på hinanden. Søfolk er nemlig meget overtroiske, blandt andet må man ikke fløjte når man er ombor i et skib, for så bliver det storm. Uheldene begyndte da en muffe skulle fires ned, den gik helt skævt ned. Det så man ikke fra Kabelfisken, men jeg var ude i mototbåden for at filme, så filmen afslørede det. Og det skal I få at se senere. Det næste der skete, var at et nyt muffestel skulle lægges på lads i Kabelfiske. Bien skulle som sædvanlig assistere, men da muffestellet lå på plads, løb Bien ved et uheld mod stellet og bøjede det ret meget. For at rette det op, satte man en wire med en bardunstrammer i, fra muffestellet til en puller på Kabelfisken, og strammede til. Det skulle man ikke have gjort, for lige pludselig stod vi omgivet af damp. Man havde trukket så hårdt, at hele montagehuset flyttede sig og rev damprøret over. Det blev så repareret, og kablet blev ført op i et skævt muffestel. Næste uheld skete en nat, jeg var ude på Kabelfisken, fordi jeg skulle have nogle optagelser fra monteringen af en muffe. Da optagelserne var færdige, havde jeg lagt mig til at sove i en af køjerne. Pludselig blev jeg brutalt vækket, det var fyrbøderen der ruskede i mig. Han var helt ude af flippen og råbte: ”Hvad skal jeg gøre, der er ikke noget vand i vandstandsglasset”. Jeg gned øjenen og gik med ud for at se på dampkedlen. Den så meget normal ud, men da jeg ikke kunne få et fornuftigt svar om hvornår fyrbøderen sidst havde fyldt vand på kedlen, og hvor længe der var imellem påfyldningerne, anså jeg det mest fornuftige, at bruge den sidste damp, til at tilkalde hjælp fra Bien, der lå i nærheden. Der hang et skilt, der viste hvordan signalerne skulle lyde, så jeg begyndte at dutte. I medens blev så nogle gamle petroleumslamper hentet frem og tændt. Det var så mørkt, at man ikke kunne se en hånd for sig, og man skulle være meget forsigtig, når man gik ud på dækket. Endelig fik vi vækket folkene på Bien, så jeg kunne ånde lettet op. Næste dag blev kedlen rensed, og der var altså saltaflejringer i mange af de mindre rør. Nu kom det sidste og værste uheld. Da muffearbejdet nærmede sig sin afslutning, blev det et forfærdeligt stormvejr med vindstyrke 11. Det blev for meget for Kabelfiskens ankere. Ankerwirene sprang en efter en, hvorved Kabelfisken svingede rundt og rev muffen ud genne montagehuset, som derved blev trukket ud på siden, så kabelfisken fik slagside. Der blev fare for at den skulle synke, da vandet slog ind i lastrummet. Men så sprang endnu en ankerwire hvorved Kabelfisken rettede sig op. Nu var der ikke længere fare for at den skulle synke, men vi skulle gerne reddes over til Bien. Vi stod alle mand på dækket, dyngvåde og med redningsbælter på, og det var i februar måned. På grund af den stærke strøm, måtte Bien sætte fuld kraft på hen imod os, og det lykkedes at kaste et tov over til os. Ved hjælp af dette skulle vi så trække en jolle frem og tilbage mellem Bien og Kabelfisken. Jollen blev dog slået i stykker på den første tur, så man måtte tage Biens jolle i brug. Det gik bedre. To mand ad gangen måtte ned i jollen af gangen, som var halv fuld af vand. Det lykkedes at få alle mand over uden yderligere uheld. I de nærmeste dage fik man kabelænderne fisket op og lukket. Og reparationen blev så udsat til foråret.

Der kunne også forekomme mere muntre oplevelser. Da vi var i gang med reparationen, havde jeg en del film færdige, og det tog jeg med til Helsingør. Vi holdt til i en større skibsprovianteringsforretning og der fik vi arrangeret en filmaften for nogle af personalet fra forretningen og så naturligvis så os selv. Aftenen var så vellykket så bogholderen i forretningen inviterede os hjem til sig. Vi var altså bogholderen en moden dame, fra kontoret Lumborg Gos Bronden og jeg selv. Nå vi spaserede altså til bogholderens hjem hvor vi skulle høre nogle af hans kostbare grammofonplader. Det viste sig, at han også havde andre tin at byde på, blandt andet serverede han vin fra 1909 og ægte chokolade, man må huske på, det var under krigen og at man ikke havde set sådanne varer i flere år. Vi blev temmelig lystige, og det lykkedes og det lykkedes Bronden at få brækket foden af et at bogholderens fine glas, hvorfor bogholderen blev lettere sur. Da der ikke blev budt på mere, forlod vi bogholderen med tak for i aften, og vi gik ud på gaden på vej til hotellet. Men sådan skulle det ikke gå, for førnævnte modne dame fra kontoret var også blevet i godt humør og inviterede os hjem til sig. Hun mente nok hun havde,

så vi kunne få et stykke mad og en snaps. Det kunne vi jo ikke sige nej til, så vi gik alle med op til hende i hendes lille lejlighed, hvor vi alle hjalp til med at hente det nødvendige furage og drikkevarer i køkkenet. Humøret blev højere og højere, og da vi senere fik noget rød vin i portvinsglas, kneb det med at ramme rigtigt, så det skvulpede temmelig meget ud over den pæne dug. Nå klokken var blevet temmelig mange, eller rettere det var blevet tidlig morgen, og vi skulle ud til Kabelfisken klokken 4, så vi tog kærlig afsked med damen, vi havde naturligvis drukket dus alle sammen. Det var et festligt syn, at se den destingverede Lumborg med det smukke hvide skæg tage afsked med damen på russisk maner, først den ene kind og så den anden. Da hun havde fået denne kærlige tur af os alle sammen, travede vi temmelig højrøstede ned ad trappen og ud på gaden. Der gik vi arm i arm leende og snakkende hen ad gaden. Gos citerede den gamle strofe: ”Skide fuld og så på rulleskøjter”. Den friske luft gjorde godt, og snart var vi alle normale igen.